

BipeTek a

Biuletyn Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu

Rok 2023, Numer 4 (16)

Setne urodziny polskiej noblistki

Młodzi detektywi musieli rozwiązać zagadkę zaginionego maszynopisu, uczennice ZSP nr 4 wykonywały przeżabiane kartki w stylu polskiej poetki, a seniorzy dobrze się bawili za pomocą nietypowych form literackich. Podsumowaniem zaś wszystkich działań była ogólnopolska konferencja „Wisława Szymborska wczoraj, dziś i...”. Tak Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu uczciła setne urodziny znamienitej polskiej noblistki → **s. 7-10**

In Memoriam

Małgosia Oryszczak pozostanie w naszej pamięci

Są pożegnania, na które nigdy nie będziemy gotowi. Są słowa, które zawsze wywoływać będą morza łez i są takie osoby jak Małgosia, na myśl o których zawsze zasypie nas lawina wspomnień.

Przeżyła swe życie najpiękniej jak umiała. Swym charakterem, postawą życiową, poświęceniem wobec najbliższych, pogodą ducha, otwartością i życzliwością wobec drugiego człowieka. Kochała pracę, w której się spełniała. 18 lipca 2023 roku wyróżniającą zdała egzamin na nauczyciela mianowanego. W Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu pracowała 5 lat i 4 miesiące.

Dała się poznać jako osoba o łagodnym usposobieniu – uśmiechnięta, życzliwa i optymistycznie nastawiona do świata i ludzi. Kochała książki. Jej pasją były wędrowki po górach. Zwiedzaliśmy wspólnie Tatry, Bieszczady i Góry Stołowe. Dzisiaj nie ma Jej już wśród nas.

Była osobą skromną, pełną taktu i wewnętrznego ciepła. Dziękujemy za Jej obecność wśród nas. Za każdy gest przychylności, koleżeństwa i życzliwości. Nigdy nie odmawiała pomocy, często sama ją inicjowała.

Nie było w Niej niczego sztucznego, nienaturalnego czy fałszywego. W piękny, szlachetny sposób była sobą. Szanowała i ceniła innych. Angażowała się w pracy, zabiegała o sprawy drobne i ważne. Żyła skromnie, pięknie i w przyjaźni z innymi.

Śmierć przyszła niespodziewanie, niechciana, za wcześnie, przekreślając Jej plany i marzenia. W sercach pozostał smutek, lecz wspomnienia nigdy z pamięci nie zginą.

Oferta edukacyjna

Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu

Cz. 2 - Szkoły podstawowe, kl. 1-3

Jednym z celów, jakie stawia sobie Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu, jest organizowanie i prowadzenie wspomagania: szkół i placówek w realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Zapraszamy do zapoznania się z przykładowymi propozycjami zajęć dla różnych grup edukacyjnych.

KLASY 1-3

Co wiem o II wojnie światowej?

Celem zajęć jest przybliżenie uczniom wiedzy na temat II wojny światowej, wskazywanie zależności między wydarzeniami z przeszłości a obecnym stanem rzeczy oraz zdefiniowanie pojęć „wojna”, „pokój” i pokazywanie różnic między nimi. Zajęcia są realizowane w oparciu o książkę „Asiunia” Joanny Papuzińskiej, zabawę plastyczną i prezentację multimedialną.

Czas trwania: 60 minut

Czy trzeba się bać tego, czego nie znamy?

Celem zajęć jest kształtowanie postaw akceptacji i tolerancji wobec innych oraz rozwijanie umiejętności zgodnej pracy w grupie. Zajęcia są realizowane w oparciu o tekst „Mały wielki przyjaciel” Elżbiety Zubrzyckiej.

Czas trwania: 60 minut

Hasło na „W”

Zajęcia realizowane w oparciu o książkę „Zakłęcie na W” Michała Rusinka, będącą wprowadzeniem do rozmowy na temat II wojny światowej. W trakcie zajęć wykorzystywane są zabawy edukacyjne oraz prezentacja multimedialna.

Czas trwania: 60 minut

Jak powstaje książka?

Propozycja zajęć, podczas których uczniowie poznają etapy powstawania książek, dowiadują się, kim jest redaktor, autor, ilustrator, drukarz. Po spotkaniu uczniowie wiedzą, jak jest zbudowana książka, co to takiego kapitałka czy wyklejka. Potrafią także powiedzieć, w którym miejscu książki znajduje się prolog i po co tworzy się indeks.

Czas trwania: 45-60 minut

Jakie są moje granice?

Są to zajęcia, podczas których uczniowie dowiadują się, jak ważne jest odczuwanie dumy ze swoich sukcesów, że każdy ma mocne i słabe strony oraz że nie należy nikogo poniżać z powodu jego niedoskonałości, ułomności. W trakcie zajęć prowadzący wykorzystują tekst „O tym, jak ważne jest odczuwanie dumy ze swoich sukcesów...” Małgorzaty Rożyńskiej, Izabeli Mańkowskiej.

Czas trwania: 45-60 minut

Kamishibai

Kamishibai = papierowy teatr. Jest to teatr obrazkowy lub inaczej teatr ilustracji. To tradycyjna japońska sztuka opowiadania, wykorzystująca plansze z obrazkami i tekstem oraz drewnianą skrzynkę (butai) – na wzór parawanu z teatrzyków marionetkowych – w której przedstawiane są kolejne fragmenty historii, bajki, opowiadania. W czasie zajęć dzieci uczestniczą w pokazie głośnego czytania kamishibai. Dzieci wspólnie z prowadzącym analizują przeczytaną historię, zastanawiają się nad jej sensem i nad możliwymi jej zakończeniami. Kolejnym etapem warsztatów jest praca plastyczna.

Czas trwania: 60 minut

LemStory

Zajęcia w formie pokoju zagadek. Dzieci biorą udział w wyprawie kosmicznej, zwiedzając Układ Słoneczny i rozwiązując ciekawe zadania. Głównym celem zajęć jest propagowanie twórczości Stanisława Lema, przybliżenie dzieciom słownictwa związanego z kosmosem i naszym układem planetarnym. Forma zajęć zachęca do współdziałania i nieszablonowego myślenia.

Czas trwania: 60 minut

Pamięć drobinek

W trakcie zajęć realizowanych w oparciu o opowiadanie Zofii Staneckiej „Pamięć drobinek”, uczniowie dowiedzą się, czym jest empatia, sprawiedliwość, pamięć o dawnych wydarzeniach i strata.

Czas trwania: 60 minut

Poznajemy kosmos

Uczestnicy zajęć dowiedzą się, jak zbudowany jest Układ Słoneczny, poznają nazwy planet, ich właściwości oraz kolejność występowania od Słońca. Spotkanie jest realizowane w oparciu o tekst literacki Jarosława Górskiego „Kosmos i planety”, zabawę plastyczną i krótkie animacje o kosmosie.

Czas trwania: 60 minut

Przygoda z książką

Zajęcia z tekstem literackim, w trakcie których uczniowie w twórczy sposób interpretują literaturę, korzystając z takich form wyrazu jak film, animacja, plastyka czy teatr. Warsztaty są prowadzone na podstawie książek z serii „Czytam sobie” Wydawnictwa Egmont. Program zajęć obejmuje zabawy integracyjne, pracę z tekstem literackim, zabawy edukacyjne i twórcze.

Czas trwania: 60 minut

Tradycje i symbole Wielkanocny

Zajęcia realizowane w oparciu o tekst Jacka Daniluka „Czekamy na Wielkanoc” i książkę Haliny Świrskiej i Joanny Świrskiej „Wielkanocny koszyczek” oraz pracę plastyczną i prezentację multimedialną.

Czas trwania: 60 minut

Tradycje i symbole Świąt Bożego Narodzenia

Zajęcia realizowane są w oparciu o tekst Jacka Daniluka „Boże Narodzenie”, zabawę plastyczną i prezentację multimedialną.

Czas trwania: 60 minut

Witamy w świecie książek

Lekcja, w trakcie której uczniowie dowiedzą się, jak należy zachowywać się w bibliotece, na czym polega praca Czytelni, Wypożyczalni, co można robić w bibliotece oraz jak należy dbać o książki. Uczeń poznaje bibliotekę jako centrum informacji. Lekcja jest realizowana w oparciu o tekst literacki i zabawę plastyczną.

Czas trwania: 60 minut

Z biblioteką za pan brat

Zajęcia aktywizujące wszystkich uczestników. Rozwiązywanie rebusów, kalamburów i zagadek literackich. Rozpoznawanie tytułów utworów literackich po odczytanych fragmentach. Głównym celem zajęć jest rozwijanie zainteresowań czytelniczych i uświadomienie dzieciom roli książki i czytania w życiu młodego człowieka.

Czas trwania: 60 minut

Zmiana bywa smutna...

Zasadniczym celem zajęć jest pokazanie uczniom, że „zmiana” stanowi element życia i że może być smutna. Uczniowie zostaną zapoznani z cyklami życiowymi występującymi w przyrodzie. Zajęcia są realizowane w oparciu o tekst „Motylek” Elżbiety Zubrzyckiej i „Trudne pytania” Elżbiety Zubrzyckiej.

Czas trwania: 60 minut

250-lecie Komisji Edukacji Narodowej

KEN na afiszu

W obliczu zagrożenia ze strony trzech zaborczych krajów wybitni Polacy postanowili utworzyć Komisję Edukacji Narodowej. Była ona pierwszą na ziemiach polskich i w Europie centralnej świecką władzą oświatową. Powstała tuż po pierwszym rozbiore Pol-
ski i miała na celu wykształcenie świadomych obywatelsko Polaków, którzy zdobytą wiedzą i umiejętnościami przyczynią się do ratowania i rozkwitu Ojczyzny.

250 lat później nowe pokolenie Polaków podjęło się przypomnieć o tamtym ważnym wydarzeniu. Młodzi, zdolni artystycznie uczniowie wykonali prace w ramach Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego „KEN na afiszu”. Konkurs adresowany do uczniów klas 6-8 szkół podstawowych i uczniów szkół ponadpodstawowych zorganizowali wspólnie Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu, Akademia Zamojska, Kuratorium Oświaty w Lublinie, Instytut De Republika oraz Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli o. Zamość. Wręczenie nagród laureatom połączone z otwarciem wystawy pokonkursowej, a także wystawy historycznej, udostępnionej przez Archiwum Państwowe w Zamościu, odbyło się 5 października 2023 r.

Laureatów konkursu swoją obecnością docenili znamienici goście, m.in. dr hab. **Paweł Skrzydlewski** (rektor Akademii Zamojskiej), **Monika Żur** (dyrektor Kuratorium Oświaty w Lublinie Delegatura w Zamościu), **Aneta Bartoszczyk-Trochimiuk** (starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Lublinie Delegatura w Zamościu), dr **Jakub Żygawski** (dyrektor Archiwum Państwowego w Zamościu), **Bogdan Leszczuk** (konsultant Lubelskiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli o. Zamość). Gospodarz spotkania dr **Dorota Mach**, dyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu, przybliżyła rys historyczny Komisji Edukacji Narodowej, a rektor Akademii Zamojskiej opowiedział o idei edukacji, która przyświecała twórcom KEN-u. Następnie wręczono nagrody laureatom konkursu, a nauczycielom podziękowania za przygotowanie uczniów. Na koniec słowo do zebranych skierowała Monika Żur, która pogratulowała uczniom talentów, a także w imieniu lubelskiego kuratora oświaty złożyła życzenia nauczycielom z okazji zbliżającego się Dnia Edukacji Narodowej.

Rok Szymborskiej

Lepiej, odwódki i kartki, czyli radosna strona polskiej noblistki

„Nic dwa razy się nie zdarza” te słowa po wielokroć wybrzmiewały 25 października w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu. To właśnie wtedy zdarzyły się warsztaty literackie związane z obchodami Roku Szymborskiej. W zajęciach wzięły udział uczennice Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. Dzieci Zamojszczyzny w Zamościu. Młodzież zaznałomiła się z najważniejszymi wiadomościami o twórczości i kulisach życia Wisławy Szymborskiej. Uczennice poznały także specyficzne dla polskiej noblistki formy literackie „lepiej” i „odwódki” i same próbowały swoich sił w ich wymyślaniu. Uczestniczki warsztatów mogły także wcielić się niejako w samą Szymborską i, tak jak ona niegdyś, stworzyć zabawne i refleksyjne kartki, posiłkując się wycinkami z gazet.

Rok Szymborskiej

Kot(d) w bibliotece – emocjonująca rozgrywka!

Stała się rzecz niezwykła. Z naszego kraju wywieziono maszynopis ostatniego wiersza Wisławy Szymborskiej. Trop prowadzi do międzynarodowej szajki, która zajmuje się kradzieżami wartościowych dzieł kultury. Na szczęście znalazły się osoby, które podjęły się odnalezienia maszynopisu. Byli to uczniowie szkół ponadpodstawowych, którzy wzięli udział w Regionalnym Tur-

nieju Wiedzy o Wisławie Szymborskiej „Kot(d) w bibliotece”. Odważni śmiałkowicie musieli wykazać się logicznym myśleniem, współpracą w grupie, refleksem, a przede wszystkim wiedzą o życiu i twórczości polskiej noblistki. Turniej miał formę escape roomu. Najlepsza okazała się drużyna z Zespołu Szkół nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Hrubieszowie w składzie **Julia Bakalarczuk, Małgorzata Lizut, Weronika Tokarczuk i Zofia Załuska**. Drugie zaś miejsce zajęli uczniowie z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Zamościu: **Mateusz Litwiniec, Kacper Sierpień, Aleksandra Smoluch i Karolina Smyk**.

– *Pierwszy raz wzięłam udział w escape roomie, będzie to na pewno niezapomniane doświadczenie. Było dużo zadań na logiczne myślenie, ogólnie bardzo fajna rozgrywka* – powiedziała jedna z laureatek, Zofia Załuska. – *Escape room będę wspominać bardzo przyjemnie* – dodała Weronika Tokarczuk. – *Było trochę adrenaliny, że nie zdążymy rozwiązać wszystkich zadań, ale jednocześnie duża ekscytacja, że udało się przegonić konkurentów. Gdyby w przyszłości biblioteka organizowała podobny escape room, to chętnie skorzystałabym ponownie*.

Rok Szymborskiej

Poezja Szymborskiej na Dyskusyjnym Klubie Książki

Spotkanie z poezją Wisławy Szymborskiej zorganizowane przez Bibliotekę Pedagogiczną w Zamościu we współpracy z Dyskusyjnym Klubem Książki miało miejsce 08.12.2023 r. Spotkanie odbyło się w ramach obchodów Roku Wisławy Szymborskiej z okazji 100. rocznicy urodzin jednej z najbardziej popularnych na świecie polskich poetek. Wydarzenie było okazją do przy-

bliżenia uczestnikom sylwetki i twórczości Wisławy Szymborskiej, zaprezentowania specyficznych dla polskiej noblistki form literackich, takich jak „lepieje” i „odwódki”, oraz zabawy z opowiadaniem bez przymiotników. Podczas spotkania nie zabrakło także wyklejanek, które noblistka tworzyła dla swoich przyjaciół. Uczestnicy warsztatów podobnie jak poetka tworzyli wyklejanki dla najbliższych, a że mamy czas przedświąteczny to wykonane przez nich kartki mają właśnie taki charakter.

Rok Szymborskiej

Wisława Szymborska wczoraj, dziś, i...

Poezja Wisławy Szymborskiej wybrzmiała w pełnej krasie w Pałacu Zamoyskich w Zamościu. Właśnie tutaj 15 listopada odbyła się ogólnopolska konferencja „Wisława Szymborska wczoraj, dziś, i...” zorganizowana przez Bibliotekę Pedagogiczną w Zamościu. Partnerami wydarzenia byli I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Zamoyskiego w Zamościu oraz Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli o. Zamość. Konferencja miała formę hybrydową i stanowiła zwieńczenie obchodów Roku Wisławy Szymborskiej z okazji 100. rocznicy urodzin autorki, która uważana jest za jedną z największych polskich poetek.

Konferencję otworzyła dr **Dorota Mach**, dyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu, która przywitała zaproszonych gości i życzyła owocnych refleksji nad twórczością polskiej noblistki. Publiczność wysłuchiwała referatów rzucających

nowe światło na odbiór poezji Szymborskiej. Znamienici prelegenci zaprezentowali następujące zagadnienia: dr **Monika Oliwia Żmudzka** (Akademia Wychowania Fizycznego im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku) „*Zdaję z historii ludzi. Jakam się i brnę* – historia w wierszach Wisławy Szymborskiej”, dr **Agnieszka Bielak** (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) „*Przeprowadzka*

Pana Boga z dosłowności do przenośni. Religia i metafizyka w poezji Szymborskiej”, mgr **Beata Wasilewska-Wnuk** (Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli) „*Mistrzynie w szkole ponadpodstawowej – człowiek w poezji Wisławy Szymborskiej*”, dr **Jakub Kornhauser** (Uniwersytet Jagielloński) „*Powrót pogubionych rzeczy. Szymborska i schyłek antropocenu*” oraz dr hab. prof. UKEN **Piotr Kołodziej** (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) „*Wisława Szymborska: trzy studia anatomiczne*”. Artystyczną

oprawę konferencji zapewniła uzdolniona młodzież I LO w Zamościu, która przygotowała montaż słowno-muzyczny: **Natalia Bełkot, Oliwia Bielecka, Miłosz Kucharski, Paweł Kusaj, Zuzanna Sołtys, Bartłomiej SzuwarSKI i Katarzyna Wiśniewska**. Na zakończenie konferencji wręczono nagrody laureatom Regionalnego Turnieju „Kot(d) w bibliotece” oraz Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego „Kartka do W. Szymborskiej”.

Konferencja „Wisława Szymborska wczoraj, dziś, i...” odbyła się w ramach trwającego cały rok projektu „Wisława Szymborska” realizowanego przez Bibliotekę Pedagogiczną. Patronat honorowy nad projektem sprawowali: Marszałek Województwa Lubelskiego **Jarosław Stawiarski**, Prezydent Miasta Zamość **Andrzej Wnuk**, Poseł na Sejm RP **Sławomir Zawiślak**, Rektor Akademii Zamojskiej dr hab. prof. AZ **Paweł Skrzydlewski**. Projektowi patronowali medialnie: Kronika Tygodnia, Katolickie Radio Zamość, Portal Akademicki Skafander oraz Ezamosc.pl.

Spotkanie autorskie

Spotkanie z dzielnymi ludźmi na kartach książki Moniki Tadry

Jedenaście osób, których życie nie oszczędzało. Jedenaście poruszających, ściskających za serce historii, a za każdą z nich kryje się ból, odrzucenie i poszukiwanie spełnienia. To wszystko znajdziemy w debiutanckiej książce autorstwa **Moniki Tadry** „To nie nasza wina”. 10 listopada w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu odbyło się spotkanie z autorką, które poprowadziła wicedyrektor **Anetta Sienkiewicz**.

Książka „To nie nasza wina” jest zbiorem wywiadów z dorosłymi już wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych, którzy opowiadają autorce o swoim trudnym życiu, naznaczony często przemocą domową, wykorzystywaniem seksualnym, okradaniem i biciem przez wychowawców. Autorka, znana również z prowadzenia bloga „Świat Spotkań”, powiedziała podczas spotkania autorskiego, że według niej nie powinniśmy unikać żadnych trudnych tematów, bo tylko rozmowa o nich może przynieść oczyszczenie i dać nadzieję na lepsze dni. Pisarka opowiadała o kulisach powstawania książki, o tym, jak docierała do swoich rozmówców oraz jak wyglądała rzeczywistość domów dziecka we wspo-

mnieniach wychowanków. Monika Tadra odpowiadała również na pytania nurtujące publiczność. W spotkaniu uczestniczyła młodzież szkolna, seniorzy oraz nauczyciele. Na zakończenie głos zabrała dyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu dr **Dorota Mach**, która podziękowała autorce za interesujące spotkanie oraz wyraziła nadzieję na ponowną wizytę w bibliotece przy okazji kolejnej książki.

Książka Moniki Tadry „To nie nasza вина” jest do wypożyczenia w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu oraz w filii w Tomaszowie Lubelskim.

Biłgoraj

Historia w bibliotece

160 lat temu 22 stycznia 1863 r., Manifestem Tymczasowego Rządu Narodowego rozpoczął się największy w XIX w. polski zryw narodowy – Powstanie Styczniowe.

Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu Filia w Biłgoraju 8 listopada 2023 roku w ramach obchodów rocznicy wybuchu powstania zorganizowała pogadankę dla uczniów Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Papieża Jana Pawła II w Biłgoraju. Wykład na temat jednego z bohaterów powstania Marcina Macieja Borelowskiego ps. „Lelewel” wygłosił **Tomasz Brytan**, pracownik Działu Edukacji Muzealnej i Biblioteki Muzeum Ziemi Biłgorajskiej w Biłgoraju. Marcin Maciej Borelowski, ps. „Lelewel” był działaczem społecznym i patriotycznym oraz dowódcą oddziałów partyzanckich. Dosłużył się stopnia pułkownika. Brał udział w bitwach podczas Powstania Styczniowego między innymi odparł atak Rosjan i odniósł zwycięstwo pod Panasówką. Poległ w bitwie na Sowiej Górze pod Batorzem 6 lub 7 września 1863 roku. Tomasz Brytan uzupełnił wykład prezentacją dokumentów archiwalnych oraz portretów znajdujących się w zbiorach muzeum.

Na zakończenie spotkania najbardziej aktywni uczestnicy otrzymali pamiątkowe publikacje Muzeum Ziemi Biłgorajskiej.

Biłgoraj

„Poezja jest we mnie”.

20-lecie twórczości Piotra Kupczaka

23 listopada br. w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu Filia w Biłgoraju odbył się jubileusz 20-lecia twórczości poetyckiej i literackiej **Piotra Kupczaka**. Spotkanie z pisarzem poprowadził **Mariusz Polowy**.

Piotr Kupczak jest poetą i teologiem nowej generacji. Pochodzi z Różańca na Zamojszczyźnie. Jego wiersze ukazywały się m.in. w „Kwartalniku Tarnogrodzkim” i w „Aspektach”. W latach 2004–2008 działał w zarządzie Biłgorajskiego Towarzystwa Literackiego. Współpracował z parczewskim zespołem Dedli Swim, tworzącym muzykę do jego wierszy oraz z teatrami: Enigmatic z Lublina i Sceną Amatora Biłgorajskiego Centrum Kultury. W swojej twórczości najczęściej porusza tematykę filozoficznego rozumienia Boga, świata i ludzkiego życia. Nawiązuje do nurtu poezji lingwistycznej i personalizmu chrześcijańskiego. Piotr Kupczak podejmuje działania na rzecz upowszechniania historii regionu, zwłaszcza rodzinnej wsi oraz upamiętniania miejsc i wydarzeń z nią związanych. Jest autorem książek: „Paciorki Różańca. Szkic historyczny Parafii pw. św. Antoniego Padewskiego w Różańcu” oraz „Od Kutna do Tarnogrodu. Z Tarnogrodu Do Katynia”. Autor trzech tomików poezji: „Nieba otwarte”, „Ukołysz prześnieniem” i „Przechodząc w cień własny”. Laureat poetyckiego konkursu dla lubelskich studentów „Kulminacja uczuć”. Wyróżniony przez biłgorajskie środowisko literackie nagrodą „Łabędzie Pióro 2007”.

Podczas wieczoru autorskiego Piotr Kupczak zaprezentował swoje wiersze, opowiadał o początkach swojej twórczości i inspiracjach. Spotkanie uświetnił koncert uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Biłgoraju oraz gra na skrzypcach i suce biłgorajskiej dra **Sławomira Niemca**, instruktora do spraw muzyki i animacji czasu wolnego w Biłgorajskim Centrum Kultury. Wydarzenie zakończyła dyskusja i rozmowy z poetą przy kawie i ciastku.

Biłgoraj

Pamięci cadyka Elimelecha

28 września 2023 r. w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu Filia w Biłgoraju odbył się wernisaż wystawy fotograficznej **Artura Wąsika** pt. „Pamięć cadyka Elimelecha”. Artur Wąsik jest członkiem Zamojskiej Grupy Fotograficznej – Grupa Twórcza oraz Fotoklubu Rzeczypospolitej Polskiej Stowarzyszenie Twórców. Posiada na swoim koncie również wiele wystaw poplenerowych między innymi: „Mgły”, „Działo się w 2020”, „Ocalić od zapomnienia”, „Obiektyw na Flagę”, „Architektura Drewniana”.

Była to jego trzecia wystawa w biłgorajskiej filii, tym razem poświęcona pamięci Elimelecha Weissbluma z Leżajska – rabina żydowskiego, jednego z pierwszych cadyków w historii i jednego z najwybitniejszych przedstawicieli chasydyzmu. Na wystawie zaprezentowano zdjęcia wykonane podczas 21. dnia żydowskiego miesiąca adar, gromadzącego przy jego ohelu w Leżajsku tysiące chasydów z całego świata. Wernisaż swoją obecnością zaszczylicili czytelnicy i sympatycy fotografii.

Hrubieszów

Kto ukradł diamenty Pana Katara?

W czwartkowy poranek 26 października w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu Filia w Hrubieszowie odbyły się zajęcia czytelnicze wokół książek Martina Widmarka z serii „Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai”. Książki z tej serii wybierane są od lat książkami roku przez szwedzkie Jury Dziecięce. Dużą popularnością cieszą się także wśród polskich czytelników. Warsztaty, których celem było pobudzenie ciekawości czytelniczej prowadziła **Agata Korcz-Rozłowska**, współpracująca z wydawnictwem Zakamarki.

W ramach spotkania uczniowie klasy 3b ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Hrubieszowie mieli szansę wziąć udział w pokazie multimedialnym połączonym z interaktywnym czytaniem fragmentów książki. Klasa poznała warsztat detektywa, rozwiązywała zagadki i z zainteresowaniem prowadziła śledztwo w sprawie kradzieży diamentów. Była to niezwykła przygoda dla wszystkich miłośników zagadek, tajemnic i śledztw.

Tomaszów Lub.

Opowieść wigilijna

Święta i związane z nimi obyczaje są źródłem radości, wzruszeń oraz niezwykłych przeżyć. Mogły się o tym przekonać przedszkolaki z Samorządowego Przedszkola nr 1 w Tomaszowie Lubelskim z grupy Krasnoludki. Podczas zajęć przedszkolaki poznawały tradycje i symbole Bożego Narodzenia. Wysłuchały pięknej opowieści o narodzinach Jezusa pt. „Opowieść wigilijna”. Zainteresowanie wśród dzieci wzbudziła forma prezentacji bajki. Interaktywny teatr obrazkowy, który angażował i bardzo podobał się dzieciom. Uczestnicy zajęć wspólnie śpiewali polskie kolędy, a na zakończenie wykonali portret Mikołaja.

Konkursy

Konkurs „Czy znasz...?” dla najmłodszych

Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu zaprasza uczniów szkół podstawowych klas I-III z województwa lubelskiego do udziału w Wojewódzkim Konkursie Czytelniczym „Czy znasz...?”.

Konkurs odbędzie się w trzech etapach:

- I etap szkolny – 05.03.2024 r.
- II etap regionalny – 12.03.2024 r.
- III etap wojewódzki – 19.03.2024 r.

Zadaniem każdego uczestnika konkursu będzie samodzielne rozwiązanie testu wiedzy. Pytania konkursowe zostaną przygotowane w oparciu o następujące utwory literackie: Anna Onichimowska „Dzień czeko-

lady”, Elżbieta Zubrzycka „O zajączku Filipie, który ze strachu dokonał wielkich czynów. Historia mroząca krew w żyłach”, Helena Sienkiewicz-Więclaw „Powiedział Księżyc”, Krzysztof Kochański „Selfie ze stolem”, Katarzyna Ziemnicka „Wielka wyprawa pirata Nata”, Katarzyna Ryrych-Korczyńska „Wyspa mojej siostry”.

Zgłoszenia przyjmowane są do **29.02.2024 r.** pod adresem konkursy@bipe.pl. Regulamin konkursu znajduje się na stronie www.bipe.pl w zakładce „Konkursy”. Dodatkowe informacje: 84 638 49 39 wew. 25

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w konkursie!

Wystawy

Roztocze nieustannie zachwyca

„Tam i z powrotem, moja fotograficzna podróż po Roztoczu i nie tylko...” to tytuł wystawy fotografii Katarzyny Soluch, której wernisaż odbył się 8 grudnia 2023 r. w Galerii BipeArt w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu.

Wystawę otworzyła **Anetta Sienkiewicz** – wicedyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu. Nie zabrakło również głównego twórcy wystawy **Katarzyny Soluch**, która opowiedziała publiczności o swojej twórczości artystycznej i o pokazanych na wystawie pracach.

Ekspozycja prezentuje kilkanaście fotografii autorstwa układających się w pasjonującą opowieść o pięknie Roztocza.

Filmoteka Biblioteki Pedagogicznej

Z Archiwum IPN (cz. 11)

Kolejną strukturę polskiego podziemia niepodległościowego o nazwie „**11. Grupa Operacyjna Narodowych Sił Zbrojnych**”¹ ukazuje następny tytuł w kolekcji filmów IPN-u. Jednostka została utworzona latem 1946 r. przez byłych żołnierzy Armii Krajowej i 11. Grupy Operacyjnej Narodowych Sił Zbrojnych. Komendantem Okręgu był por. Stefan Bronarski „Liść”, członkami sztabu byli: por. Jan Przybyłowski „Onufry” – szef wywiadu (o ukrywaniu się przed UB opowiada w filmie jego siostra Karolina Piekarska), por. Stefan Majewski „Szczepan” – szef pionu informacji i propagandy, por. Józef Boguszewski „Lew” – dowódca oddziału bojowego oraz por. Jerzy Wierzbicki „Dodek” i Stanisław

Lewandowski „Ogrodnik”. Organizacja prowadziła działalność wywiadowczą, propagandowo-informacyjną i zbroijną. Drukowano i kolportowano redagowany przez Stefana Majewskiego „Szczepana” Mazowiecki Biuletyn Informacyjny. Patrole bojowe stoczyły szereg walk z grupami operacyjnymi MO, UB oraz KBW. 20 VIII 1948 r. w Kamieniu Kotowym pow. Lipno patrol Wiktora Stryjewskiego „Cacko” zaatakowany został przez grupę operacyjną PUBP i KPMO z Płocka. Patrol przebił się z okrążenia, zabijając dwóch funkcjonariuszy MO i UB. Warto wspomnieć o księdzu Leonardzie Lipce, który w parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Dobrzyniu nad Wisłą ukrywał partyzantów. 26 IX 1948 r. UB aresztowało Stefana Bronarskiego. O aresztowaniu Jana Przybyłowskiego „Onufrego” opowiada jego córka Bożena Przybyłowska-Sacharczuk. 8 II 1949 r. patrol Wiktora Stryjewskiego „Cacki” otoczony został przez grupę operacyjną KPMO i PUBP z Płocka, Sierpca i Płońska oraz 262 żołnierzy. O tych wydarzeniach opowiada świadek Stanisław Kowalski. W lipcu 1950 r. przed WSR w Warszawie rozpoczął się proces członków sztabu. Tylko jedna osoba spośród sądzonych nie otrzymała kary śmierci. Ostatnim żołnierzem wyklętym na Mazowszu był Kazimierz Dyksiński. W VI 1954 r. UB otrzymało informacje o miejscu jego pobytu – w miejscowości Będzin. Został otoczony przez dwa plutony KBW. Ciężko ranny, popełnił samobójstwo.

O wywiadzie Zrzeszenia WiN na terenie Warszawy opowiada ostatni film z Dysku 2. – „W sieci”². Historia siatek wywiadowczych na terenie Warszawy łączy się z dwiema osobami: Władysławem Jedlińskim „Martą” i Ryszardem Wideliskim „Irydionem”. Ten ostatni aresztowany został przez MBP w lutym 1946 r. i zamordowany w więzieniu śledczym UB zimą 1949 r. Z kolei Władysław Jedliński, członek IV ZG WiN, wymykał się aparatowi bezpieczeństwa aż do 14 VII 1948 roku. Po aresztowaniu rozpoczął z bezpieczeńką grę o własne życie. Na przesłuchaniach podawał fikcyjne informacje na temat nieistniejących współpracowników, śledczych natomiast przekonywał o istnieniu silnej struktury wywiadowczej oplatającej cały kraj. Dzięki temu do procesu doszło dopiero w lipcu 1955 r. Jedliński skazany został na 15 lat więzienia, z którego po 2 latach wyszedł. O spotkaniu z Ryszardem Jedlińskim, pracy wywiadowczej oraz swoim aresztowaniu opowiada w dokumencie Jerzy Juskiewicz ps. „Leliwa”, „Konrad”.

Marcin Czubara

¹ Realizacja: Adam Sikorski; Scenariusz: Tadeusz Doroszuk, Adam Sikorski; Narrator: Jacek Pawłowicz, dr Sławomir Poleszak; Rok produkcji: 2008; Czas: 27.50 min.

² Realizacja: Adam Sikorski; Scenariusz: Adam Sikorski; Narrator: dr Tomasz Łabuszewski, Kazimierz Krajewski; Rok produkcji: 2009; Czas: 28.00 min.

80. rocznica Zbrodni Wołyńskiej

Zbrodnia Wołyńska (1943-1944). Nie tylko Wołyń – Lubelszczyzna, Małopolska, Podkarpacie (cz. 3)

Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2014–2019. Literatura dostępna w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu.

Artykuły z czasopism:

- Służba Bezpieczeństwa w tzw. Zakierzońskim kraju OUN-SD : sposób organizacji i obsada kadrowa / Mieczysław Samborski. W: Dzieje Najnowsze. 2013, nr 1, s. 87-106
Lubelszczyzna
Małopolska
Podkarpacie

- Spór o Sahryń '44. Cz. 1 / Mariusz Radosław Sawa. W: Zamojski Kwartalnik Kulturalny. 2014, nr 2, s. 81-83

Sahryń (woj. lubelskie, pow. hrubieszowski, gm. Werbkowice)

- Spór o Sahryń '44. Cz. 2 / Mariusz Radosław Sawa. W: Zamojski Kwartalnik Kulturalny. 2014, nr 3, s. 84-86

- Tak było w Smoligowie / Robert Horbaczewski. W: Kronika Tygodnia. 2014, nr 15, s. 20-21

Smoligów (woj. lubelskie, pow. hrubieszowski, gm. Mircze)

- Torpedami w enkawudzystów! / Bogdan Nowak. W: Kronika Tygodnia. 2014, nr 19, s. 18

Hrubieszów (woj. lubelskie ; okolice)

- Tropu prowadzą do Lisek / Leszek Wójtowicz. W: Kronika Tygodnia. 2015, nr 14, s. 15

Kryłów (woj. lubelskie, pow. hrubieszowski, gm. Mircze ; okolice)

- Wózkem do nieba / Leszek Wójtowicz. W: Kronika Tygodnia. 2016, nr 20,

Pomnik Rzezi Wołyńskiej w Warszawie

s. 16

Turkowice (woj. lubelskie, pow. hrubieszowski, gm. Werbkowice)

- Wykopano archiwum UPA? / Mariusz Parol. W: Kronika Tygodnia. 2016, nr 12, s. 5

Dołhobyczów (woj. lubelskie, pow. hrubieszowski, gm. Dołhobyczów ; okolice)

- Wyrwać "chwast hitleryzmu" / Bogdan Nowak. W: Kronika Tygodnia. 2019, nr 17, s. 18

Hrubieszów (woj. lubelskie)

Powiat zamojski (1944-1975)

- Wyrzynał Hutę Stepańską / Marek A. Koprowski. W: Najwyższy Czas!. 2018, nr 33/34, s. XLIV-XLVII

Powiat chełmski (woj. lubelskie)

Powiat hrubieszowski (woj. lubelskie)

Powiat lubaczowski (woj. lubelskie)

Powiat tomaszowski (woj. lubelskie)

Powiat zamojski (woj. lubelskie)

- Z Kamionki Strumiłowej / Robert Horbaczewski. W: Kronika Tygodnia. 2017, nr 3, s. 17

Tomaszów Lubelski (woj. lubelskie ; okolice)

- Zabili ich upowcy w polskich mundurach : rozmowa z... historykiem dr. Mariuszem Sawą z Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Lublinie / rozmawiał Mariusz Parol. W: Kronika Tygodnia. 2018, nr 6, s. 12-13

Hrubieszów (woj. lubelskie ; okolice)

- Zbrodnia zapomniana / Małgorzata Mazur. W: Tygodnik Zamojski. 2014, nr 13, s. 18

Tomaszów Lubelski (woj. lubelskie ; okolice)

- Zdjęcie z albumu Nastki / Robert Horbaczewski. W: Kronika Tygodnia. 2014, nr 34, s. 15

Tyszowce (woj. lubelskie, pow. tomaszowski, gm. Tyszowce)

- Zginęli za polskie Bieszczady / Marek A. Koprowski. W: Najwyższy Czas!. 2018, nr 9/10, s. XLVI-XLIX

Gmina Cisna (woj. podkarpackie, pow. leski)

Dokumenty multimedialne:

- Powstanie Zamojskie. Cz. 3, Kryptonim „Wilkołak” [Film] / scen. Adam Sikorski ; reż. Mirosław Gronowski ; zdj. Jacek Grzelak, Mariusz Kaźmierski. - Lublin : OTV Lublin, 2006 (spor. 2008)

Zamojszczyzna

Oprac. Alina Kierepka

Bądź z nami w kontakcie!

Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu

ul. Sienkiewicza 5
22-400 Zamość
tel. 84-638-49-39

Filia w Biłgoraju

ul. Żołnierzy Woj-
ska Polskiego 4
23-400 Biłgoraj
tel. 84 686 42 55

Filia w Hrubieszowie

ul. Ciesielczuka 1
22-500
Hrubieszów
tel. 84 696 26 39

Filia w Tomaszowie Lubelskim

ul. Zamojska 2
22-600
Tomaszów Lub.
tel. 84 664 38 38

Znajdź nas w sieci

www.bipe.pl

facebook.com/bp.zamosc

BipeTeka – Biuletyn Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu

Redaktor naczelny: Mateusz Sawczuk / Korekta: dr Dorota Mach

Adres: ul. Sienkiewicza 5, 22-400 Zamość, www.bipe.pl

Kontakt: mateusz.sawczuk@bipe.pl

Czy znasz...?

I etap - 05.03.2024

II etap - 12.03.2024

III etap - 19.03.2024

Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu
zaprasza uczniów szkół podstawowych klas 1-3
na X edycję wojewódzkiego konkursu czytelniczego
Czy znasz...?

Regulamin i karta zgłoszenia na stronie www.bipe.pl